

Sancti Hieronymi Stridoniensis Opervm, Tomi ...

In quo ipsi adscripta haec continentur: Commentarii in Iob. Commentarii in Prouerbia Salomonis. Homiliae quatuor Origenis in Canticum canticorum.

Commentarii in omnes Pauli Apostoli Epistolas. Quae omnia ad fidem vetustissimorum exemplarium multis mendis sublatis correcta sunt ... Qui autem horum ...

Hieronymus, Sophronius Eusebius

Coloniae Agrippinae, 1616

Commentarii In Epistolam Secvndam Ad Thessalonicenses.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-75132)

A
1. Cor. 14. g
2. Cor. 14. g

questionibus nolite extinguere. Siue spiritum pro gratia linguarum posuit, sicut ait: Si orauero lingua, spiritus meus orat, quo modo etiam ad Corinthios dicit. Et loqui linguis nolite prohibere, ita & hic spiritum non extinguendum esse testatur.

a ¶ Prophetias nolite spernere. Omnia autem probate, quod bonum est, tenere, ab omni specie mala abstinete vos. Siue futura prædicentes, siue præterita discentes, tantum ut probetis si legi non sunt contraria quæ dicuntur, si quid tale fuerit, refutate.

b ¶ Ipse autem Deus pacis. Qui omnia sustinet, etiam blasphemantes.

c ¶ Sanctificet vos per omnia. Siue gratia, siue doctrina.

d ¶ Ut integer spiritus vester, & anima & corpus. Gratia spiritus quamuis in se semper

re extinguere, prophetias nolite spernere. Omnia autem probate, quod bonum est tenere, ab omni specie mala abstinete vos. Ipse autem Deus pacis sanctificet vos per omnia: ut integer spiritus vester, & anima & corpus, sine querela in aduentu Domini nostri Iesu Christi seruetur. Fidelis est qui vocauit vos, qui etiam faciet. Fratres orate pro nobis. Salutate fratres omnes in osculo sancto. Adiuro vos per Dominum, ut legatur epistola hæc omnibus sanctis fratribus. Gratia Domini nostri Iesu Christi vobiscum, Amen.

integra sit: non tamen in nobis integra, nisi ab integris habeatur.

e ¶ Sine querela in aduentu Domini nostri Iesu Christi seruetur. Vtique in diem iudicij: quia non sunt tantum initia laudanda, sed finis.

f ¶ Fidelis est qui vocauit vos. Qui dixit: Venite ad me omnes qui laboratis, & onerati estis, & ego vos requiescere faciam.

g ¶ Qui etiam faciet. Fratres orate pro nobis. Salutate fratres omnes in osculo sancto. Quod promissit.

h ¶ Adiuro vos per Dominum, ut legatur epistola hæc omnibus sanctis fratribus. Adiurare permittitur, non iurare.

i ¶ Gratia Domini nostri Iesu Christi vobiscum, Amen. Gratia

cum omnibus perseveret.

Commentariorum in Epistolam primam ad Thessalonicenses finis.

COMMENTARII IN EPISTOLAM SECVNDAM AD THESSALONICENSES.

CAPVT I.

PAULUS & SILVANUS & TIMOTHEUS ecclesie Thessalonicensium in Deo patre nostro & Domino Iesu Christo, &c.] Qui sibi talem ecclesiam conquisiuit.

b ¶ Quomam supercreuit fides vestra. Ideo laus augetur.

c ¶ Et abundat charitas vniuersusque vestrum in inuicem, &c.] Intantum proficitis: ut non solum alij vos inferiores quique collaudent, sed etiam nos ipsi vos præferamus, omnibus imitandos.

d ¶ Pro patientia vestra & fide, & in omnibus persecutionibus, &c.] Nisi futura crederetis, ista minime sufferre velletis.

e ¶ In exemplum iusti iudicij Dei. Ut exemplum detis, iusti Dei iudicium expectadi: quem ita creditis esse venturum.

f ¶ Ut digni habeamini in regno Dei: pro quo & patimini. Hi digni sunt regno Dei, qui gloriam ei tribuerunt: scientes nullam passionem esse condignam.

g ¶ Si tamen iustum est apud Deum retribuere tribulationem his qui vos tribulant. Hic, si tamen, confirmantis sermo est, non dubitantis: quasi dicat: si tamen foris potest iudicare iustitia, quod iustum est: nam sicut indubitanter pro nomine Domini patientibus requiem: ita & incunctanter tribulationem his qui eos tribulant, repromissit.

h ¶ Et vobis qui tribulamini, requiem vobiscum. Quia nobis compatimini.

IN EPISTOLAM SECVNDAM AD THESSALONICENSES.

CAPVT I.

PAULUS & SILVANUS & TIMOTHEUS ecclesie Thessalonicensium in Deo patre nostro & Domino Iesu Christo. Gratia vobis & pax a Deo patre nostro & Domino Iesu Christo. Gratias agere debemus semper Deo pro vobis fratres, ita ut dignum est: quoniam supercreuit fides vestra, & abundat charitas vniuersusque vestrum in inuicem: ita ut & nos ipsi in vobis gloriemur in ecclesijs Dei pro patientia vestra & fide, & in omnibus persecutionibus vestris & tribulationibus, quas sustinetis in exemplum iusti iudicij Dei: ut digni habeamini in regno Dei, pro quo & patimini. Si tamen iustum est apud Deum retribuere tribulationem his qui vos tribulant: & vobis qui tribulamini, requiem vobiscum in reuelationem Domini Iesu de caelo cum angelis virtutis eius in flamma ignis, dantis vindictam his qui non nouerunt Deum, & qui non obediunt euangelio Domini nostri Iesu Christi. Qui poenas dabunt in interitu æternas a facie Domini, & a gloria virtutis eius, cum venerit glorificari in sanctis suis, & admirabilis fieri in omnibus qui crediderunt: quia creditum est testimonium nostrum super vos in die illo. In quo etiam oramus semper pro vobis, ut dignetur vos sua vocatione Deus noster. Ut digni inueniamini ad id quod vocati estis: quia priores inuitati, non erant digni.

¶ Et impleat omnem voluntatem bonitatis sue: & opus fidei in virtute. Adiutoria gratia, & consolatione scientia virtutum, quæ opus sunt fidei.

¶ Ut clarificetur nomen Domini nostri Iesu Christi in vobis, & vos in illo. Et ut Christi nomen in vestris actibus clarum sit, & vos

in eius signis & virtutibus gloriosi.

¶ Quia creditum est testimonium nostrum super vos in die illo. Quia multi in die illo nostro testimonio credidistis.

¶ In quo etiam oramus semper pro vobis, ut dignetur vos sua vocatione Deus noster. Ut digni inueniamini ad id quod vocati estis: quia priores inuitati, non erant digni.

¶ Et impleat omnem voluntatem bonitatis sue: & opus fidei in virtute. Adiutoria gratia, & consolatione scientia virtutum, quæ opus sunt fidei.

¶ Ut clarificetur nomen Domini nostri Iesu Christi in vobis, & vos in illo. Et ut Christi nomen in vestris actibus clarum sit, & vos

i ¶ In reuelationem Domini Iesu de caelo cum angelis virtutis eius. Qui venient vindicare.

k ¶ In flamma ignis dantis vindictam. Si potuit flamma Dei imperio tres pueros omnino non tangere: quare non eadem potentia alijs fauior, alijs mitior esse credatur: Hoc contra eos propterea, quod poenâ conscientie somniant: quia hoc illis impossibile videbatur.

l ¶ His qui non nouerunt Deum, & qui non obediunt euangelio Domini nostri Iesu Christi. Non solum qui non nouerunt, sed etiam qui non obaudiunt euangelij disciplinis.

m ¶ Qui poenas dabunt in interitu æternas. Poenas in eo qui patitur, non potest dici.

n ¶ A facie Domini, & a gloria virtutis eius. A iusti conspectu sententiâ dânationis accipiant.

o ¶ Cû venerit glorificari in sanctis suis. Ipse in suis gloriandus est membris, quæ solis splendore fulgebunt.

p ¶ Et admirabilis fieri in omnibus qui crediderunt. Mirabuntur impij, & irrisores humilitatis, in subitatione salutis inspiratæ iustorum.

q ¶ Quia creditum est testimonium nostrum super vos in die illo. Quia multi in die illo nostro testimonio credidistis.

r ¶ In quo etiam oramus semper pro vobis, ut dignetur vos sua vocatione Deus noster. Ut digni inueniamini ad id quod vocati estis: quia priores inuitati, non erant digni.

s ¶ Et impleat omnem voluntatem bonitatis sue: & opus fidei in virtute. Adiutoria gratia, & consolatione scientia virtutum, quæ opus sunt fidei.

t ¶ Ut clarificetur nomen Domini nostri Iesu Christi in vobis, & vos in illo. Et ut Christi nomen in vestris actibus clarum sit, & vos

in eius signis & virtutibus gloriosi.

¶ Quia creditum est testimonium nostrum super vos in die illo. Quia multi in die illo nostro testimonio credidistis.

¶ In quo etiam oramus semper pro vobis, ut dignetur vos sua vocatione Deus noster. Ut digni inueniamini ad id quod vocati estis: quia priores inuitati, non erant digni.

¶ Et impleat omnem voluntatem bonitatis sue: & opus fidei in virtute. Adiutoria gratia, & consolatione scientia virtutum, quæ opus sunt fidei.

¶ Ut clarificetur nomen Domini nostri Iesu Christi in vobis, & vos in illo. Et ut Christi nomen in vestris actibus clarum sit, & vos

D. HIERONIMUS
T. VI. 78

E

a ¶ Secundum gratiam Dei nostri & domini Iesu Christi.] Expetit a nobis quod possumus : vt quod non possumus, largiatur.

CAPVT II.

Rogamus autem fratres per aduentum domini nostri Iesu Christi.] Quo vobis charius nihil esse sum certus.

c ¶ Et nostra congregatio in ipsum.] Quando a quatuor ventis caeli congregabuntur electi, vt vbi fuerit corpus, illic concurrent & aquila.

d ¶ Vt non cito moueamini a vestro sensu, neq; terreamini.] Perfacilis est qui de domini aduentu contra euangelicam sententiam commouetur.

e ¶ Neq; per spiritum, neq; per sermonem.] Ne signa vos terreant quasi per spiritum facta: quia & hoc Saluator ante praemonuit: nec sermo dialectica vos seducat.

f ¶ Neq; per epistolam.] Neque per nos poterant, & hoc diabolica excogitare veruita, sicut in multis apocryphis apparet, quae ad fidem perfidiae faciendam, apofolorum nomine intitulantur.

g ¶ Quasi inster dies domini. Ne quis vos seducat vilo modo.] Dicentes: hic Christus, ecce illic.

h ¶ Quoniam nisi venerit, discessio primum.] Nisi antichristus venerit, non veniet Christus. Quod autem discessionem hic dicit, alibi refugam appellauit. In Latinis exemplaribus vtrunq; ita intelligendum est, quod nisi venerit refuga veritatis, siue sui principatus defertor, siue discessio gentilium a regno Romano, sicut in Danicel per bestiae imaginem dicit.

i ¶ Et reuelatus fuerit homo peccati.] Diabolus scilicet.

k ¶ Filius perditionis.] Quia eum quasi sibi natum, seruitio possidebit: qui secundum Eliaam conturbare dicitur gentes.

l ¶ Qui aduersatur & extollitur, &c.] Supra omnem potentiam & aeternitatem se iactabit: vt sacramenta culturae, corrigere vel augere se dicat: & templum Hierusalem reficere tentabit, omnesq; legis ceremonias restituit: tantum vt veritatis Christi euangelium soluat: quae res Iudaeis eum pro Christo suscipere suadebit, in suo non Dei nomine venientem.

m ¶ Non retinetis, quod cum adhuc essem apud vos, &c.] Hoc est, quae mora est, vt non veniat.

n ¶ Vt reueletur in suo tempore.] Quod tempus nondum aduenit.

o ¶ Nam mysterium iam operatur iniquitatis tantum.] In his qui falsis doctrinis eius, prauium faciunt iter: quos beatus Ioannes in mundum dicit exisse.

p ¶ Vt quis tenet nunc teneat, &c.] Donec regnum quod nunc tenet, de medio auferatur, prius qua antichristus reuelatur.

q ¶ Quem dominus Iesus interficiet spiritu oris sui.] Coelesti imperio vel solo.

r ¶ Et destruet illustratione aduentus sui.] Quia sicut ful-

vobis, & vos in illo secundum gratiam Dei nostri & domini nostri Iesu Christi.

CAPVT II.

Rogamus autem vos fratres per aduentum domini nostri Iesu Christi & nostrae congregationis in ipsum, vt non cito moueamini a vestro sensu, neque terreamini, neque per spiritum, neque per sermonem, neque per epistolam, tanquam per nos misiam, quasi inster dies domini. Ne quis vos seducat vilo modo. Quonia nisi venerit discessio primum: & reuelatus fuerit homo peccati filius perditionis: qui aduersatur & extollitur supra omne quod dicitur Deus, aut quod colitur: ita vt in templo Dei sedeat, ostendens se tanquam sit Deus: non retinetis quod cum adhuc essem apud vos, haec dicebam vobis. Et nunc quid detineat scitis, vt reueletur in suo tempore. Nam mysterium iam operatur iniquitatis: tantum, vt qui tenet nunc teneat, donec de medio fiat. Et tunc reuelabitur ille iniquus, quem dominus Iesus interficiet spiritu oris sui. Et destruet illustratione aduentus sui eum, cuius est aduentus secundum operationem satanae in omni virtute & signis & prodigijs mendacibus: & in omni seductione iniquitatis, his qui pereunt: eo quod veritatis charitate non receperunt vt saluarent. Ideo mittet illis Deus operationem erroris, vt credant mendaciam, vt iudicentur omnes qui non crediderunt veritati, sed consenserunt iniquitati. Nos autem debemus gratias agere Deo semper pro vobis fratres dilecti a Deo, quod elegerit nos Deus primitias in salutem in sanctificatione spiritus & in fide veritatis, in qua & vocauit vos per euangelium nostrum in acquisitionem gloriae domini nostri Iesu Christi. Itaque fratres state & tenece traditiones quas didicistis, siue per sermonem, siue per epistolam nostram. Ipse autem dominus noster Iesus Christus, & Deus & pater noster qui dilexit nos, & dedit consolationem aeternam, & spem bonam in gratia, exhortetur corda vestra, & confirmet in omni opere & sermone bono.

CAPVT III.

De caetero fratres orate pro nobis, vt sermo Dei currat & clarificetur, sicut & apud vos: & vt liberemur ab importunis & malis hominibus. Non enim omnium est fides.

Fidelis

consolatorum, qui Graece paracletus appellatur. Potest esse & spes mala in gratia.

e ¶ Exhortetur corda vestra & confirmet.] Virtutibus & reuelatione.

f ¶ In omni opere & sermone bono.] Prius opere, & postea sermone.

CAPVT III.

De caetero fratres orate pro nobis.] Dat humilitatis exemplum, & occasionem charitatis, vt pro alterutro audacius exoremus. Simul notandum in quibus causis orare possent Apostolus.

h ¶ Vt sermo Dei currat & clarificetur, sicut & apud vos.] Currat affluentia, magnificetur auditorum profectu.

i ¶ Et vt liberemur ab importunis & malis hominibus: not

R 5

G

gur vbi que coruscabit in mundo, solutis commotis que elementis per ignem.

f ¶ Eum cuius est aduentus secundum operationem satanae, &c.] Sicut ante praedixi: dabunt signa, vt seducant, si fieri potest etiam electos per phantasmam simulationemque virtutum: sicut

ut Ioannes & Mambre coram Pharaone fecerunt.

t ¶ Eo quod veritatem charitatis non receperunt vt saluarent: ideo mittet illis Deus operationem erroris, &c.] Permittit venire: nam si Deus mittit, non est operatio satanae.

u ¶ Vt iudicentur omnes qui non crediderunt veritati, sed consenserunt iniquitati.] Non se propter incarnationis Christi obsecuritatem excusent, diuinis non credidisse virtutibus: cum homini crediderint, diabolica arte fallente.

x ¶ Nos autem debemus gratias agere Deo semper pro vobis fratres dilecti a Deo.] Quia charitatem receperunt veritatis, & propter hoc nos diligit Deus.

y ¶ Quod elegerit nos Deus primitias in salutem in sanctificatione spiritus, & in fide veritatis.] Videns paratos ad credendum, sicut & alibi, recumbenti viro Macedone reuelatum est.

z ¶ In qua & vocauit vos per euangelium nostrum in acquisitionem gloriae domini nostri Iesu Christi.] Ad hoc vocati sumus, vt Christi gloriam acquiramus: scimus enim quoniam eum apparuerit, similes ei erimus.

1. Ioan. 3. a.

H

a ¶ Itaque fratres state.] In fide veritatis immobiles.

b ¶ Et tenece traditiones quas didicistis, siue per sermonem, siue per epistolam nostram.] Quando sua vult teneri, non vult extranea superaddi. Apostolica autem traditio est, quae in toto mundo praedicitur, vt baptismi sacramenta.

c ¶ Ipse autem dominus noster Iesus Christus, & Deus & pater noster qui dilexit nos.] Etiam si non meriti fuimus. Contra Arium facit, qui Deo maiorem patrem putat: quia prior soleat nominari.

d ¶ Et dedit consolationem aeternam, & spem bonam in gratia.] Promissionem, siue spiritum

consolatorum, qui Graece paracletus appellatur. Potest esse & spes mala in gratia.

e ¶ Exhortetur corda vestra & confirmet.] Virtutibus & reuelatione.

f ¶ In omni opere & sermone bono.] Prius opere, & postea sermone.

enim

A

enim omnium est fides.] Non omnes credunt, ideo contradicunt.

a ¶ Fidelis autem Deus est.] Quia non relinquit, nisi relinquentes se.

b ¶ Qui confirmabit vos, & custodiet à malo.] In fide per doctrinam & gratiam.

c ¶ Confidimus autem de vobis fratres in domino, &c.] Reuelando quanta sint, quæ amoris sui causa contumelias patientibus promittit.

d ¶ Denuntiamus autem vobis fratres in nomine domini nostri Iesu Christi: vt subtrahatis vos ab omni fratre, ambulante inordinate, &c.] Quia in prima plenius commouimus: & emendare se noluerunt. Vel hoc modo, quod sancti se ab eis separant, erubescant. Huius planè loci auctoritate subtrahendum est ab omni Christiano, qui non secundum Apostoli incedit præcepta.

e ¶ Ipsi enim scitis quemadmodum oporteat imitari nos: quoniam non inquieti fuimus inter vos, &c.] Qui sumus forma credentium.

f ¶ Non quasi non habuerimus potestatem.] Quia dignus est operarius mercede sua.

g ¶ Sed vt nosmetipsos formam daremus vobis ad imitandum nos.] Ne cui occasionem auaritiæ, quæ fons est inquietudinis, præberemus.

h ¶ Nam & cum essemus apud vos, &c.] Quia præuidebamus aliquos tales esse futuros.

i ¶ Quoniam si quis non vult operari.] Aut sedeat quieti, aut si veri sunt apostoli, non sequantur: si non auaritiæ, sed Dei causa ambulare se dicunt.

k ¶ Nec manducet.] Hæc fit inquietudinis non solam poena, sed etiam emendatio.

l ¶ Audiuimus enim inter vos quosdam ambulare inquietè, nihil operantes.] Reddit superioris sententiæ causas, ad quos legitime debeat pertinere: scilicet ad inquietè ambulantes, non ad quietè sedentes.

m ¶ Sed curiosè agentes.] Inquirentes quid in vnaquaque ciuitate vel prouincia geratur & domo.

n ¶ His autem qui eiusmodi sunt, denuntiamus & obsecramus in domino Iesu Christo.] Non ipsos post alteram correctionem delinit commoneere.

o ¶ Vt cum silentio operantes, &c.] Non cum inquietudine alienum.

p ¶ Vos autem fratres nolite deficere benefacientes.] Non omnibus, sed talibus dari prohibeo: ne putetis me boni operis consuetudinem amputare.

q ¶ Si quis non obediit verbo nostro, per epistolam hunc notate, & non commisceamini cum illo.] Si quis tertio voluerit emendari.

r ¶ Vt confundatur.] Non vt penitus abicindatur.

s ¶ Et nolite quasi inimicum existimare, sed corripite vt fratrem.] Corrigit, vt emendetur: & nolite abscondere, vt desperet. Ager curandus est, non necandus: ne in apostasiam inquietudo vertatur.

t ¶ Ipse autem Deus pacis det vobis pacem sempiternam in omni loco, &c.] His verbis omnes epistolas subscribat: excepta Galatarum, quam ex integro manu propria perscripsit: vt post eam nec sibi, nec angelo crederetur.

C

D

Commentariorum in secundam Epistolam ad Thessalonicenses, finis.

COMMENTARII IN EPISTOLAM PRIMAM AD TIMOTHEVM.

CAPVT I.

R Aulus Apostolus Iesu Christi.] Auctoritas & nominis & officij prænotatur, propter eos quibus erat responsurus.

b ¶ Secundum imperium Dei Saluatoris nostri, &c.] Non secundum meam præsumptionem: simul & patris & filij vnum imperium demonstratur.

c ¶ Timotheo dilecto filio in fide.] In fide filio, non in carne.

d ¶ Gratia & misericordia, &c.] Gratis misericordiam consecuti, reconciliati sumus Deo.

e ¶ Sicut rogavi te vt remaneres Ephesi, &c.] Quibus in actibus prædixerat intraturos lupos, qui gregem non parcerent.

f ¶ Neg, intenderent fabulis.]

IN EPISTOLAM PRIMAM AD TIMOTHEVM.

CAPVT I.

R Aulus Apostolus Iesu Christi secundum imperium Dei Saluatoris nostri & Christi Iesu spei nostræ, c. Timotheo dilecto filio in fide, d. gratia & misericordia, & pax à Deo patre & Christo Iesu domino nostro. e. Sicut rogavi te vt remaneres Ephesi, cum irem in Macedoniam: vt denuntiares quibusdam, ne aliter docerent, f. neque intenderent fabulis & g. genealogijs interminatis: h. quæ quæstiones præstant magis quàm ædificationem Dei, quæ est in fide. Finis i. autem præcepti est charitas de corde puro & conscientia k. bona, & l. fide non ficta. m. A quibus quidam

Quas Deuteroseis appellant. Vnde in euangelio, docentes doctrinas hominum condemnantur.

g ¶ Et genealogijs interminatis.] Generationibus antiquorum: in quibus sibi summam scientiam vendicant, si omnes ab initio generationes enumerent.

h ¶ Quæ quæstiones præstant magis quàm adificationem Dei, quæ est in fide.] Tam veteres contrarietates, quàm generationum sollicitudines superfluas.

i ¶ Finis autem præcepti est charitas de corde puro.] Charitas Dei & proximi, in qua tota lex pendet & propheta: hæc si de corde puro sit difficile delinquere poterimus.

k ¶ Et conscientia bona.] Vt conscientia tua testimonium perhibeat veritati.

l ¶ Et fide non ficta.] Fides enim ficta est quæ solo ore promittitur, & actu negatur.

m ¶ A quibus quidam aberrantes conuersi sunt in vaniloquium, &c.] Infinitæ stultitiæ est, non intellecta, de magis non intellectis velle firmare.

a ¶ Scimus

D. HIERONYMUS
T. M. 78